

Запорізький державний медичний університет
Наукова бібліотека
Інформаційно-бібліографічний відділ

***ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ:
тенденції розвитку***

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

2020

УДК 378(01)
В95

Укладач Довженко О. М.

В95   **Вища освіта України тенденції розвитку : інформаційний бю-**
летень / уклад. О. М. Довженко ; НБ ЗДМУ. – Запоріжжя : [ЗДМУ],
2020. – 32 с.

УДК 378(01)

©НБ Запорізький державний медичний університет, 2020

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ	4
ФІЛОСОФІЯ, ЗМІСТ І ПРОГНОЗУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	5
ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ	7
ОСВІТА І СУСПІЛЬСТВО	9
АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	11
ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ОСВІТИ.....	13
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	18
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ.....	21
ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА	23
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	26
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК.....	27

ОФІЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ

Україна. Верховна Рада.

1. Про безпеку педагогічних працівників закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти під час пандемії коронавірусної хвороби (COVID-19): Постанова від 18 вересня 2020 року № 922-IX // *Голос України*. — 2020. — № 178, 26 вересня. — С. 3.

Україна. Закони.

2. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти : Закон від 18 грудня 2019 року № 392-IX // *Уряд. кур'єр*. — 2020. — № 170, 3 вересня. — С. 6-8.

Україна. Закони.

3. Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо особливостей вступу до закладів вищої освіти осіб з тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької та Луганської областей : Закон від 3 липня 2020 року № 744-IX // *Голос України*. — 2020. — № 116, 11 лютого. — С. 9.

Україна. Закони.

4. Про внесення зміни до розділу XV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про вищу освіту" щодо продовження строку завершення підготовки кандидатів та докторів наук : Закон від 4 червня 2020 року № 676-IX // *Уряд. кур'єр*. — 2020. — № 117, 23 черв. — С. 6.

Україна. Кабінет Міністрів.

5. Деякі питання запровадження індикативної собівартості : Постанова від 3 березня 2020 р. № 191 // *Уряд. кур'єр*. — 2020. — № 44, 6 бер. — С. 13.

Україна. Кабінет Міністрів.

6. Про внесення змін до методичних рекомендацій щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів : Розпорядження від 10 червня 2020 р. № 656-р // *Уряд. кур'єр*. — 2020. — № 112, 16 черв. — С. 9.

Україна. Кабінет Міністрів.

7. Про внесення змін до типової форми контракту з керівником державного закладу вищої освіти : Постанова від 18 трав. 2020 р. № 360 // *Уряд. кур'єр*. — 2020. — № 92, 19 трав. — С. 5.

Україна. Кабінет Міністрів.

8. Про документи про вищу освіту (наукові ступені) : Постанова від 09 вересня 2020 р. № 811 // *Уряд. кур'єр*. — 2020. — № 181, 18 вересня. — С. 8.

Україна. Кабінет Міністрів.

9. Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки : Постанова від 9 жовтня 2020 р. № 932 // Уряд. кур'єр. — 2020. — № 200, 14 жовтня. — С. 2-3.

Україна. Кабінет Міністрів.

10. Про затвердження Типової форми договору про навчання у закладі вищої освіти : Постанова від 19 серпня 2020 р. № 735 // Уряд. кур'єр. — 2020. — № 162, 22 серпня. — С. 28-29.

Україна. Кабінет Міністрів.

11. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року : Розпорядження від 9 жовтня 2020 року № 1233-р // Уряд. кур'єр. — 2020. — № 208, 27 жовтня. — С. 15.

Україна. Президент.

12. Про вдосконалення вищої освіти в Україні : Указ від 3 червня 2020 року № 210/2020 // Уряд. кур'єр. — 2020. — № 107, 6 черв. — С. 1.

ФІЛОСОФІЯ, ЗМІСТ І ПРОГНОЗУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Безвершук, Ж.

13. Про парадокс єднання культури і цивілізації / Ж. Безвершук // Вища школа. — 2019. — N 11. — С. 97-105.

Гладкий, О.

14. Від індивідуалізації свідомості до "Макдональдизації" уподобань: нове обличчя сучасного студента / О. Гладкий // Вища школа. — 2019. — N 11. — С. 91-96.

Дараган, Т.

15. Освіта впродовж життя - ключовий генератор розвитку людства / Т. Дараган, О. Власюк, Н. Тимошенко // Вища школа. — 2019. — N 11. — С. 38-49.

16. До питання забезпечення академічної доброчесності // Освіта України. — 2020. — № 22, 1 черв. — С. 7.

Корсак, К.

17. Про необхідність подолання головного недоліку мислення сучасної популяції людей на Землі / К. Корсак, Ю. Корсак // Вища школа. — 2019. — N 11. — С. 82-90.

Котвіцька, А. А.

18. Якість освіти як тренд європейського простору вищої освіти / А. А. Котвіцька, О. І. Назарко, Л. Г. Кайдалова // Управління, економіка та забезпечення якості в фармацевтиці. — 2020. — N 3. — С. 4-11.

19. **Короденко, М.**
Заклади без зловживань – виграють / М. Короденко // Освіта України. — 2020. — № 7, 24 лют. — С. 6-7.
20. **Короденко, М.**
Наука залежить від кожного, як і фінансування / М. Короденко // Освіта України. — 2020. — № 11, 16 бер. — С. 8-9.
21. **Курбатов, С.**
Якість вищої освіти в контексті інтернаціоналізації діяльності сучасного університету / С. Курбатов // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 40-44.
22. **Лавриненко, В.**
Роль міжнародного співробітництва в інтеграції університету в глобальний освітній і науково-дослідний простір / В. Лавриненко // Вища освіта України. — 2020. — N 1. — С. 13-17.
23. **Левківський, К.**
Вища освіта в Україні у роки незалежності / К. Левківський // Вища школа. — 2019. — N 11. — С. 7-37.
24. **Медичні освітяни не лише навчають** студентів, а й розширюють свої горизонти, компетентності, звіряють цінності завдяки Осінній школі з медичної освіти / Т. Степурко [та ін.] // Здоров'я України. — 2020. — N 5. — С. 36-37.
25. **МОН про новації умов вступу** до вишів у 2020 році // Запор. правда. — 2020. — № 1, 16 січ. — С. 7.
26. **Назаркіна, В. М.**
Проблеми і перспективи підготовки фахівців з оцінки технологій охорони здоров'я в Україні / В. М. Назаркіна // Соц. фармація в охороні здоров'я. — 2020. — Т. 6, N 1. — С. 5-15.
27. **Підготовка фахівців освітньо-професійної** програми "Лабораторна діагностика" як один із важливих аспектів соціального здоров'я / Р. Ф. Єроменко [та ін.] // Соц. фармація в охороні здоров'я. — 2020. — Т. 6, N 3. — С. 3-7.
28. **Рекомендації закладам і навчання** іноземців // Освіта України. — 2020. — № 33-34, 31 серпня. — С. 9.
29. **Романова, Ю. Г.**
Шляхи підвищення іміджу вищого медичного закладу освіти в сучасному науково-освітньому просторі / Ю. Г. Романова, Т. О. Пиндус, О. Л. Золотухіна // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 2. — С. 9-11.

Вища освіта України: тенденції розвитку

30. **Створення здоров'язберігального освітнього середовища для студентів-медиків / О. П. Венгер [та ін.] // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2019. — N 3. — С. 97-102.**
31. **Сучасний підручник - запорука якісної освіти / С. І. Климнюк [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 2. — С. 12-15.**
32. **Чопчик, В. Д.**
Інвестування в університетські клініки на основі механізму державно-приватного партнерства / В. Д. Чопчик // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я. — 2019. — N 3. — С. 109-113.
33. **Шпачинський, І.**
Безпека освітнього середовища в інноватиці вищої освіти / І. Шпачинський // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 46-51.
34. **Шулікін, Д.**
Виклики "дистанційки" / Д. Шулікін // Освіта України. — 2020. — № 28, 20 липня. — С. 10-11.
35. **Шулікін, Д.**
Дистанційний режим: студентський, викладацький та університетський вимір / Д. Шулікін // Освіта України. — 2020. — № 29, 27 липня. — С. 10-11.
36. **Шулікін, Д.**
Досвід дистанційних акредитацій / Д. Шулікін // Освіта України. — 2020. — № 26, 6 лип. — С. 7.
37. **Шулікін, Д.**
Індивідуальна траєкторія навчання / Д. Шулікін // Освіта України. — 2020. — № 27, 13 лип. — С. 8-9.
38. **Шулікін, Д.**
Навчальний рік і вступна кампанія / Д. Шулікін // Освіта України. — 2020. — № 18-19, 11 трав. — С. 7.
39. **Як розрахувати індикативну собівартість? // Освіта України. — 2020. — № 11, 16 бер. — С. 6-7.**
40. **Як приймати іспит дистанційно? // Освіта України. — 2020. — № 20, 18 трав. — С. 8-9.**

Андрущенко, В.

41. Екологічна парадигма української освіти / В. Андрущенко // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 5-12.

Андрущенко, В.

42. Агресивність особистості та її мінімізація засобами освіти / В. Андрущенко // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 7-12.

43. "Аптека щастя" – благодійний захід професійного та морально-етичного спрямування студента-фармацевта / О. М. Филипюк [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 135-138.

Гвоздецька, Б.

44. Чинники недоброчесної поведінки студентів у навчальному процесі / Б. Гвоздецька // Вища школа. — 2019. — N 10. — С. 55-65.

Саєнко, Т.

45. Екологічна освіта - основа екобезпеки та сталого розвитку / Т. Саєнко // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 30-36.

Хоменко, Г.

46. Фетишизація патріотизму як проблема миробудівництва в дискурсі вищої освіти / Г. Хоменко // Вища освіта України. — 2020. — N 3. — С. 56-64.

Христенко, О. М.

47. Зміст гуманітарної підготовки майбутніх медичних фахівців: міждисциплінарний контекст О. М. Христенко // Мед. освіта. — 2019. — N 3. - С. 139-143.

Vorona, I. I.

48. Professional culture in the context of future doctor training = Професійна культура в контексті підготовки майбутнього лікаря / I. I. Vorona, I. A. Prokop // Мед. освіта. — 2020.— N 1. — С. 117-121.

Derevianko, T. V.

49. Formation of the personality of a future doctor through extracurricular activities at the department of microbiology, virology and immunology: experience and perspectives = Формування особистості майбутнього лікаря в контексті позааудиторної роботи на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології: досвід і перспективи / T. V. Derevianko, I. M. Zviagolska // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 5-10.

Humenna, I. R.

50. The moral principles formation of future doctors during the educational process = Формування моральних принципів майбутніх лікарів у процесі професійної підготовки / I. R. Humenna, Ya. M. Nakhaieva // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 56-60.

Khrystenko, O. M.

51. The ideological foundations of the professional training of modern doctors: philisophical and bioethical aspects = Ідейні засади професійної підготовки сучасних лікарів: філософсько-біоетичний аспект / О. М. Khrystenko // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 61-64.

Prokop, I. A.

52. Latin sayings as an educational aspect for medical students = Латинські крилаті вирази як один із виховних аспектів студентів-медиків / I. A. Prokop, T. V. Savaryn, H. I. Navolska // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 108-112.

53. **The role of higher education** in the formation of students' healthy lifestyle = Роль вищої школи у формуванні здорового способу життя студентської молоді / N. M. Oliynyk [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 96-102.

ОСВІТА І СУСПІЛЬСТВО

Виткалов, В.

54. Наукова діяльність у сучасній Україні: тенденції та проблемний ряд / В. Виткалов, С. Виткалов // Вища школа. — 2019. — N 10. — С. 96-103.

Галата, С.

55. Фінансування вищої освіти: нова формула / С. Галата // Освіта України. — 2020. — 13 січ. — № 1-2. — С. 8-9.

Гаврищак, І. І.

56. Лінгвофілософська система Вільгельма фон Гумбольдта: історико-біографічний аспект / І. І. Гаврищак, О. Я. Проців // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 127-133.

Жорнова, О.

57. Якість вищої освіти України та медіаграмотність науково-педагогічної спільноти: виклики без відгуків / О. Жорнова, О. Жорнова // Вища школа. — 2019. — N 10. — С. 38-44.

Віденко, Є.

58. Європейський вимір системи освітніх цінностей / Є. Віденко // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 75-81.

Коноваленко, В.

59. Стартап "Knowledge to royalty converter": онлайнсервіс майбутнього вже сьогодні / В. Коноваленко, А. Коловський, М. Гуйтур // Вища школа. — 2019. — N 11. — С. 68-81.

Корсак, К.

60. Основи ноофутурології для захисту і порятунку людства / К. Корсак // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 45-52.

- Курбатов, С.**
61. Якість вищої освіти в контексті інтернаціоналізації діяльності сучасного університету / С. Курбатов // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 40-44.
- Нестерова, М.**
62. Вплив пандемії на соціальну згуртованість університетських спільнот / М. Нестерова, М. Деліні, А. Заможський // Вища освіта України. — 2020. — N 3. — С. 50-55.
- Нестерова, М.**
63. Соціальна згуртованість та спільні європейські цінності в системі вищої педагогічної освіти України / М. Нестерова, А. Цимбал // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 53-58.
- Хаустов, М. М.**
64. Механізми формування та система психотерапевтичної корекції станів дезадаптації у студентів медичного закладу вищої освіти / М. М. Хаустов // Експерим. і клініч. медицина. — 2019. — N 2. — С. 43-49.
- Чопчик, В. Д.**
65. Інвестування в університетські клініки на основі механізму державно-приватного партнерства / В. Д. Чопчик // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2019. — N 3. — С. 109-113.
- Якісна медична (фармацевтична) освіта: їхати навчатися за кордон чи змінювати систему підготовки в Україні? Частина 1. Якість освіти через зміни у процедурі вступної кампанії / А. Г. Шульгай [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 56-64.**
- Якимчук, О.**
67. Реформа української освіти: 2007-2015 рр. / О. Якимчук // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 25-29.
- Beck, G.**
68. "Indication – qualification – frustration?": teaching "German for healthcare professions" = "Призначення – професійна підготовка – розчарування?": Викладання курсу "німецька мова для медичних спеціальностей" / G. Beck // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 167-172.
- Sopiha, M. O.**
69. Socio-psychological methods of providing the education quality of future doctors = Соціально-психологічні методи забезпечення якості освіти майбутніх лікарів / М. О. Sopiha, О. І. Pylypyshyn // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 133-136.
- Ulishchenko, V. V.**
70. Features of implementation of the competence approach to the study of clinical anatomy in medical school = Особливості реалізації компетентнісного підходу до вивчення клінічної анато-

мії у вищому медичному навчальному закладі / V. V. Ulishchenko, V. H. Cherkasov, M. R. Ihnatchchev // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 142-147.

Vykhrushch, A. V.

71. Methodology and methods: current issues of theory and practice = Методологія і методика: актуальні питання теорії та практики / A. V. Vykhrushch // Мед. освіта. — 2020. — N 2.— С. 153-160.

Zalipska, I. Ya.

72. Distance learning of "Ukrainian language (by professional direction)" of students of medical specialties = Дистанційне навчання дисципліни "українська мова (за професійним спрямуванням)" студентів медичних спеціальностей / I. Ya. Zalipska // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 161-166.

Pakholchuk, O. P.

73. Psychological impact of quarantine on the medical education and how to reduce it / O. P. Pakholchuk, S. M. Nedelska, S. V. Pavlov // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 65-68.

Savchuk, B. P.

74. Content and thematic orientation of Ukrainian scientific studies on the development of foreign language education abroad / B. P. Savchuk, L. I. Haranko, N. O. Fedchyshyn // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 69-73.

АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Абуватфа, С. І. Х.

75. Реалізація міжпредметних зв'язків при вивченні природничо-наукових дисциплін у закладах вищої медичної освіти / С. І. Х. Абуватфа // Art of Medicine. — 2019. — N 4. — С. 141-144.

Використовування об'єктивних підходів оцінювання практичних вмінь на молодших курсах

76. Використовування об'єктивних підходів оцінювання практичних вмінь на молодших курсах / В. Є. Кондратюк [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 89-93.

Возняк, О.

77. Аналіз змісту дефініцій “компетентність” та “компетенція” в аспекті компетентнішого підходу до навчання / О. Возняк // Вища школа. — 2019. — N 10. — С. 66-75.

Горяча, Л. О.

78. Результати впровадження особистісно орієнтованого навчання в підготовку фахівців фармації / Л. О. Горяча, Т. С. Прокопенко, М. М. Нессонова // Управління, економіка та забезпечення якості в фармації. — 2020.— N 2. — С. 4-11.

Гриджук, Т. І.

79. Вимоги до викладача вищого медичного навчального закладу / Т. І. Гриджук // Art of Medicine. — 2019. — N 3. — С. 89-92.

80. **Здобути освіту** дистанційно: місія реальна : [Про дистанційне навчання у Запорізькому державному медичному університеті] // Запорозька Січ. — 2020. — №150-152, 5 листопада. — С. 13.

Калинюк, Н. М.

81. Концептуальні засади інтеграції правової та професійно-практичної підготовки майбутніх фахівців медичної галузі / Н. М. Калинюк, І. О. Рогальський // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 79-83.

Кінаш, І. О.

82. Формування комунікативної компетентності майбутніх лікарів на етапі професійної підготовки / І. О. Кінаш // Мед. освіта.— 2020. — N 3. — С. 84-88.

Максименко, С.

83. Системність психіки людини і психології навчання / С. Максименко, К. Максименко, М. Папуча // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 13-24.

Мельник, Т. П.

84. Формування професійно зорієнтованих комунікативних навичок студентів-іноземців медичних спеціальностей у процесі вивчення української мови як іноземної / Т. П. Мельник // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 75-78.

Новіцька, О. І.

85. Комплекс вправ для вивчення давального відмінка на практичних заняттях з української мови як іноземної / О. І. Новіцька // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 79-84.

Панич, О.

86. Професійний стандарт: визначення вимог і підвищення якості / О. Панич // Освіта України. — 2020. — № 6, 10 лют. — С. 6.

87. **Підготовка майбутніх лікарів-стоматологів** у контексті реформи вищої освіти / Н. С. Гуртор [та ін.] // Мед. освіта. — 2019.— N 4. — С. 74-78.

Protsyk, H. M.

88. Development of students' cognitive activity = Розвиток пізнавальної активності студентів / Н. М. Protsyk // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 113-121.

Січкоріз, О. Є.

89. Медична інформатика як перспективна складова вищої медичної освіти / О. Є. Січкоріз, Л. Б. Лотоцька, Т. С. Колач // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 91-95.

90. **Ритмічне коло єднання** – унікальні практичні інструменти роботи в згуртуванні освітніх спільнот / Є. Кочерга [та ін.] // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 52-58.
91. **Фастівець, А. В.**
Специфіка педагогічних умов формування фахових компетентностей майбутніх фахівців з фізичної терапії у процесі природничо-наукової підготовки / А. В. Фастівець // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 96-102.
92. **Чорномидз, А. В.**
Бар'єри педагогічного спілкування викладача і студента у медичному університеті / А. В. Чорномидз // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 62-66.
93. **Шеремета, Л. П.**
Формування навичок діалогічного мовлення студентів медичних спеціальностей під час вивчення курсу "Українська мова як іноземна" / Л. П. Шеремета // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 103-107.
94. **Kichula, M. Ya.**
Pedagogical approaches in the process of training medical students = Педагогічні підходи в процесі навчання студентів-медиків / М. Ya. Kichula // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 106-111.
95. **Kichula, M. Ya.**
Medical students' foreign language communicative competence as a component of professional training = Іншомовна комунікативна компетентність студентів-медиків як складова професійної підготовки / М. Ya. Kichula // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 65-70.
96. **Palasiuk, H. V.**
Etymological aspects of developing future physicians' terminological competence as a pedagogical problem = Етимологічні аспекти формування термінологічної компетентності майбутніх фахівців із медицини як педагогічна проблема / H. V. Palasiuk, O. D. Kolodnytska // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 103-107.

ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ОСВІТИ

97. **Абатуров, О. Є.**
Досвід дистанційного викладання педіатрії студентам четвертого курсу у медичних вишах України в умовах пандемії COVID-19 / О. Є. Абатуров, О. О. Агафонова // Здоров'я дитини. — 2020. — Т. 15, N 3. — С. 65-68.
98. **Бицько, Н. І.**
Реалізація інноваційних методів викладання курсу "Латинська мова та основи медичної

термінології" / Н. І. Бицько // Клініч. та експерим. патологія. — 2020. — Т. 19, N 1. — С. 160-163.

Бугерчук, О. В.

99. Підхід до організації об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ) зі спеціальності 221 "стоматологія" / О. В. Бугерчук, О. І. Бульбук, О. В. Бульбук // Art of Medicine. — 2020. — N 2. — С. 86-91.

100. **Використання сучасних** інформаційно-комунікаційних технологій у галузі медичної освіти України / Д. В. Вакуленко [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 58-61.

101. **Використання активних** форм навчання та сучасних інформативних технологій як засобу інтенсифікації навчального процесу / У. М. Мудрик [та ін.] // Мед. освіта.— 2020. — N 3. — С. 94-99.

Ворона, І. І.

102. Використання віртуальних навчальних програм для вивчення латинських медичних термінів / І. І. Ворона, Т. В. Саварин // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 14-18.

Галата, С.

103. Як підтримати чесність дистанційного навчання? / С. Галата // Освіта України. — 2020. — № 18-19, 11 трав. — С. 10.

104. **Дистанційне навчання** у медичній освіті: світовий досвід / О. С. Шевченко [та ін.] // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. — 2020. — N 1. — С. 97-101.

105. **Дистанційне навчання** як інформаційно- комунікативна технологія додипломної підготовки лікарів з педіатрії в умовах сучасних викликів / О. П. Волосовець [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 9-12.

106. **Досвід використання** лапароскопічного тренажера з метою покращення практичних навичок студентів-медиків / А. В. Клименко [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 66-74.

Загричук, О. М.

107. Використання засобів інтерактивних технологій у пізнавальній діяльності студентів при вивченні дисципліни "Медична біологія" / О. М. Загричук, І. Б. Привроцька, Л. Я. Федонюк // Буковин. мед. вісн. — 2020. — Т. 24, N 1. — С. 207-212.

108. **Використання дистанційних** методів навчання в медичній освіті / І. М. Скрипник [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 3. — С. 29-32.

109. **Досвід використання** інтерактивного методу навчання на занятті "зміни слизової оболонки ротової порожнини при дерматозах з аутоімунним компонентом" / М. С. Залізняк [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 3. — С. 33-36.

Захарова, В. О.

110. Використання відеоматеріалів як засобу формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців із стоматології / В. О. Захарова // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 84-88.

111. **Змішане навчання:** рекомендації // Освіта України. — 2020. — № 26, 6 лип. — С. 8-9.

112. **Імплементація симуляційного** навчання в об'єктивний структурований клінічний іспит для студентів медичного факультету на кафедрі акушерства та гінекології / І. М. Маланчин [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 93-97.

Коленко, Ю. Г.

113. Комунікативна компетентність майбутніх лікарів-стоматологів як необхідна складова оптимізації системи надання стоматологічних послуг / Ю. Г. Коленко, О. В. Ліновицька, Г. Д. Малунова // Сучасна стоматологія. — 2019. — N 5. — С. 110-112.

114. **Медична освіта** дистанційно в розрізі сучасних умов / Г. В. Летаго [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 3. — С. 24-28.

115. **Методика організації** самостійної роботи студентів на прикладі дисципліни "Медична та біологічна фізика" з огляду на можливості системи дистанційного навчання Edx.org / О. Є. Прокоченко [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 31-34.

116. **Можливості педагогічного** використання дистанційної системи навчання у позааудиторній самостійній роботі / Н. Л. Глушко [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 10-13.

117. **Моніторинг якості** оформлення медичної документації випускниками-стоматологами / О. В. Рибалов [та ін.] // Буковин. мед. вісн. — 2020. — Т. 24, N 1. — С. 222-226.

118. **Особливості викладання** товарознавства в системі дистанційного навчання / С. М. Коваленко [та ін.] // Соц. фармація в охороні здоров'я. — 2020. — Т. 6, N 2. — С. 3-12.

119. **Особливості застосування** технічних засобів у навчальному процесі студентів з дисциплін "Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації (вступ до спеціальності)", "Терапевтичні вправи" і "Біомеханіка та клінічна кінезіологія" / В. І. Бондарчук [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 6-13.

Палійчук, В. І.

120. Деякі аспекти професійної підготовки майбутніх стоматологів методами ситуативного моделювання / В. І. Палійчук // Сучасна стоматологія. — 2019. — N 5. — С. 106-109.

121. **Перший досвід** дистанційного навчання в медичних вузах України в умовах COVID-19-карантину / М. Л. Аряев [та ін.] // Здоров'я дитини. — 2020. — Т. 15, N 3. — С. 60-64.

122. **Про екологічне виховання** студентів-медиків в освітньому просторі / Ю. В. Ломакіна [та ін.] // Буковин. мед. вісн. — 2020. — Т. 24, N 1. — С. 213-221.
123. **Романюк, Л. Б.**
Організація та контроль якості оцінювання знань студентів на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології / Л. Б. Романюк, Н. Я. Кравець // Пробл. безперервної мед. освіти та науки.— 2020. — N 1. — С. 14-17.
124. **Самойленко, А. В.**
Ділова гра як засіб педагогічного впливу на студента-стоматолога при вивченні клінічної пародонтології / А. В. Самойленко, А. Є. Горшкова, Ю. В. Кареліна // Сучасна стоматологія. — 2019. — N 1. — С. 98-99.
125. **Самура, І. Б.**
Кейс-метод як ефективний інструмент професійно-орієнтованого навчання у закладах вищої медичної освіти / І. Б. Самура, О. В. Тихоновський // Буковин. мед. вісник. — 2020. — Т. 24, N 1. — С. 227-233.
126. **Симуляційні методики** у вирішенні багаторівневих ситуаційних задач у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з ендокринології / Н. В. Пасечко [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 85-90.
127. **Сучасні технології оптимізації** навчального процесу при викладанні інфекційних хвороб: як підвищити якість в умовах реформування вищої освіти в Україні? / В. Д. Москалюк [та ін.] // Інфекційні хвороби.— 2020. — N 1.— С. 47-52.
128. **Роль науково-дослідної** роботи студента у формуванні майбутнього фахівця / О. І. Готюр [та ін.] // Art of Medicine. — 2019. — N 3. — С. 85-88.
129. **Стечишин, І. П.**
Роль інтерактивних методів в оптимізації процесу викладання дисципліни "Етика та деонтологія у фармації" / І. П. Стечишин, А. І. Денис // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 103-106.
130. **Тестова система** оцінювання якості знань: точка зору викладачів та студентів / І. Ю. Литовченко [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 1. — С. 10-13.
131. **Трищ, В. І.**
Використання інтерактивних методів викладання з їх імплементацією в умовах клініки при формуванні професійних компетентностей у майбутніх медичних працівників / В. І. Трищ // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 100-104.
132. **Bauer, T.**
Bilingualism and interference as tendencies of linguistic development of modern educational space in conditions of educational internationalization = Білінгвізм та інтерференція як тенденції

лінгвістичного розвитку сучасного навчального простору в умовах освітньої інтернаціоналізації / Т. Bauer, О. М. Tsaryk, N. V. Rybina // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 31-35.

Beck, G.

133. Teaching and assessment strategies in online foreign languages distance learning = Стратегії навчання та оцінювання в умовах дистанційного викладання іноземних мов / G. Beck, О. М. Tsaryk, N. V. Rybina // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 6-13.

134. **Distance learning of future doctors in foreign language: challenges of time** = Дистанційне навчання іноземної мови майбутніх лікарів: виклики часу / N. O. Fedchyshyn [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 32-39.

Melnychuk, I. M.

135. Peculiarities of creating interactive educational environment in vocational training of future medical specialists = Особливості створення інтерактивного освітнього середовища у професійній підготовці майбутніх фахівців медицини / I. M. Melnychuk // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 87-91.

Yelahina, N. I.

136. Games as a means of learning a foreign language by medical students = Ігрова модель як засіб вивчення іноземної мови студентами-медиками / N. I. Yelahina, N. O. Fedchyshyn // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 87-92.

137. **Motivation, stimulation, and activation of training in the study of forensic medicine and medical law in higher medical education institutions** / N. M. Kozan [et al.] // Art of Medicine. — 2020. — N 2. — С. 102-107.

Nakhaieva, Ya. M.

138. The formation of terminological competence of future doctors during studying humanities = Формування термінологічної компетентності майбутніх лікарів під час вивчення гуманітарних дисциплін / Ya. M. Nakhaieva, I. R. Humenna // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 92-95.

139. **Peculiarities of teaching the clinical pharmacology subject to students of the dental faculty in modern conditions reform of medical education** / N. G. Virstyuk [et al.] // Art of Medicine. — 2020. — N 2. — С. 92-95.

140. **Practical training on “pathomorphology” as a way to form future doctor’s professional competence** / E. O. Kindrativ [et al.] // Art of Medicine. — 2020. — N 2. — С. 96-101.

141. **Simulation training as a methodological approach to training students in pharmacology studying** / N. I. Voloshchuk [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 74-78.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

142. **Актуальні акценти оптимізації** виробничої практики студентів V курсу вищих медичних закладів України / Л. С. Бабінець [та ін.] // *Сімейна медицина*. — 2019. — N 5/6. — С. 51-53.
143. **Актуальність навчальної інформації** про ризик алергічних реакцій при використанні лікарських засобів / К. А. Посохова [та ін.] // *Мед. освіта*. — 2020. — N 3. — С. 110-113.
144. **Актуальні напрямки модернізації** навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу в галузі знань "Охорона здоров'я" в аспекті адаптації до міжнародних критеріїв оцінювання / Т. О. Перцева [та ін.] // *Мед. перспективи*. — 2019. — Т. 24, N 4. — С. 4-11.
145. **Біденко, Є.**
Діалектика становлення аксіологічної платформи особистості в педагогічному процесі / Є. Біденко // *Вища освіта України*. — 2020. — N 3. — С. 72-78.
146. **Бількевич, Н. А.**
Сучасні підходи до формування комунікативних компетентностей / Н. А. Бількевич, Н. Б. Галіяш, Н. В. Петренко // *Мед. освіта*. — 2019. — N 3. — С. 52-57.
147. **Гантімурова, Н. І.**
Професійна підготовка студентів-іноземців у медичних університетах України / Н. І. Гантімурова, Н. О. Федчишин, Ю. А. Рудяк // *Мед. освіта*. — 2019. — N 4. — С. 5-9.
148. **Голотюк, В. В.**
Значення практичної складової в організації навчальної діяльності студентів на кафедрі онкології / В. В. Голотюк // *Art of Medicine*. — 2019. — N 2. — С. 128-131.
149. **Готюр, О. І.**
Застосування методу "Професійно-практичної здорової конкуренції" серед студентів медичних вузів / О. І. Готюр // *Art of Medicine*. — 2020. — N 1. — С. 150-154.
150. **Іванькова, Н. А.**
Модель педагогічної системи електронного дистанційного навчання на базі хмарних сервісів / Н. А. Іванькова, О. А. Рижов // *Мед. освіта*. — 2020. — N 3. — С. 34-42.
151. **Інформаційна система** підсумкового оцінювання знань іноземних громадян на додипломному етапі підготовки лікарів / П. Р. Сельський [та ін.] // *Мед. освіта*. — 2019. — N 4. — С. 46-50.
152. **Заліпська, І. Я.**
Ефективні методи навчання дисципліни "Українська мова (за професійним спрямуван-

- ням)" для студентів медичних спеціальностей / І. Я. Заліпська // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 24-27.
- Інформаційна система** підсумкового оцінювання знань іноземних громадян на додипломному етапі підготовки лікарів / П. Р. Сельський [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 46-50.
153. **Касянчук, В. В.**
Сучасні тенденції у підготовці бакалаврів за спеціальністю "Громадське здоров'я" з дисципліни "основи гігієни харчування" в Сумському державному університеті / В. В. Касянчук, О. М. Бергілевич, О. І. Сміянова // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2019. — N 3. — С. 91-96.
- Корильчук, Н. І.**
154. Проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту / Н. І. Корильчук, О. О. Воронцов, О. Р. Ясній // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 18-23.
- Лещенко, Т. О.**
155. Об'єктивний структурований практичний іспит із дисципліни "Українська мова як іноземна": спроба впровадження європейського досвіду у вітчизняний навчальний процес / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір, І. О. Могілевкіна // Art of Medicine. — 2020. — N 1. — С. 155-161.
- Мінченко, О. Г.**
156. Обґрунтування необхідності вивчення молекулярної біології в медичних університетах / О. Г. Мінченко, Д. О. Мінченко, М. М. Корда // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 24-33.
- Навчально-методичне забезпечення** освітнього процесу з циклу "хвороби пародонта" / Н. В. Манащук [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 3. — С. 17-19.
158. **Ніколішина, Е. В.**
159. Моніторинг якості оцінювання знань студентів засобами тестового контролю / Е. В. Ніколішина, І. Ю. Литовченко, Н. М. Іленко // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 34-38.
- Оптимізація навчального процесу** на кафедрі оториноларингології ІФНМУ з врахуванням компетентнісного підходу / Д. Т. Оріщак [та ін.] // Арх. клініч. медицини. — 2020. — N 1. — С. 17-19.
160. **Пудова, С. С.**
161. Оцінка сили впливу причин на вибір майбутньої професії студентами-фармацевтами / С. С. Пудова, Л. Я. Шпільчак, Н. С. Назаренко // Art of Medicine. — 2019. — N 1. — С. 179-190.
- Роль виробничої лікарської** практики з внутрішньої медицини для опанування професійної майстерності студентами п'ятого курсу медичного факультету / Т. В. Мергель [та ін.] // Art of Medicine. — 2019. — N 2. — С. 132-135.
-

- Сабадош, Р. В.**
163. Міжнародні медичні консенсусні документи і настанови як основа здобуття знань студентами на клінічних дисциплінах / Р. В. Сабадош, М. Ю. Купновицька-Сабадош // Арх. клініч. медицини. — 2019. — N 2. — С. 40-42.
- Савчук, Н. В.**
164. Досвід проведення наукового гуртка для студентів факультету підготовки іноземних громадян у професійній підготовці лікаря / Н. В. Савчук // Art of Medicine. — 2020. — N 1. — С. 162-165.
- Сікорський, П.**
165. Структурування навчального матеріалу - необхідна умова забезпечення високої якості вищої освіти / П. Сікорський, І. Колодій // Вища освіта України. — 2020. — N 3. — С. 65-71.
- Сологуб, В. А.**
166. Організація самостійної роботи студентів як складова професійної підготовки майбутніх провізорів / В. А. Сологуб // Art of Medicine. — 2019. — N 2. — С. 136-139.
- Сніжко, С. С.**
167. Особливості викладання модулю "Хірургія" з врахуванням теорії поколінь Strauss-howe / С. С. Сніжко, С. А. Кримець // Art of Medicine. — 2020. — N 1. — С. 166-169.
- Щербатюк, Н. Ю.**
168. Засвоєння студентами практичних навичок при вивченні педіатрії / Н. Ю. Щербатюк, І. М. Горішний, І. Б. Черноmidз // Мед. освіта. — 2019.— N 3. — С. 35-38.
- Implementation of credit-module** system at higer medical school education in the conditions of medical sector reforming / N. G. Virstiuk [et al.] // Art of Medicine. — 2020. — N 1. — С. 146-149.
- Hantimurova, N. I.**
170. Model of learning foreign students in higher medical institutions: analysis of "KROK" examination results = Модель навчання студентів-іноземців у медичних закладах вищої освіти: аналіз результатів іспиту"Крок" / N. I. Hantimurova // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 40-45.
- Learning and teaching** support for modular-rating educational system / N. V. Skrobach [et al.] // Арх. клініч. медицини. — 2020. — N 1. — С. 24-25.
- Stefanyshyn, K. L.**
172. A practical as the main form of the educational process on the discipline "Ukrainian as a foreign language" at the higher school = Практичне заняття як основна форма навчального процесу з дисципліни "Українська мова як іноземна" у вищій школі / К. Л. Stefanyshyn // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 82-86.

173. **Problem-oriented teaching** of childhood infectious diseases for medical students graduate courses = Проблемно-орієнтоване викладання дитячих інфекційних хвороб для студентів медичного факультету на випускному курсі / L. A. Volyanska [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 1.— С. 27-30.

ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ

174. **Актуальність організації** ефективної самостійної роботи студентів при вивченні фармакології / С. Ю. Чечотіна [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 56-61.

Андріїв, А. В.

175. Аспекти викладання реабілітації в онкологічній практиці на кафедрі онкології для студентів спеціальності "Фізична терапія, ерготерапія" в руслі комплексного лікування пацієнтів з злоякісною патологією молочних залоз / А. В. Андріїв, Т. І. Терен // Art of Medicine. — 2019. — N 4. — С. 145-148.

Вацеба, М. О.

176. Компетентністний підхід у викладанні внутрішньої медицини / М. О. Вацеба // Art of Medicine. — 2019. — N 3. — С. 82-84.

177. **Використання інтерактивних технологій** навчання з елементами симуляційного сценарію на післядипломному етапі підготовки інтернів-педіатрів / Л. А. Іванова [та ін.] // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 3. — С. 20-23.

Горлачук, Н. В.

178. Методичні аспекти викладання токсикологічної та судової хімії вітчизняним студентам / Н. В. Горлачук, Н. О. Зарівна, Л. М. Мосула // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 24-28.

Данилюк, О. І.

179. Проблеми викладання навчальної дисципліни "Клінічна лабораторна діагностика" студентам факультету підготовки іноземних громадян / О. І. Данилюк // Art of Medicine. — 2019. — N 4. — С. 149-152.

180. **Динаміка чинників професійного** вибору фармацевтів у процесі багатоступеневого навчання / О. О. Перепелиця [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 39-45.

181. **Досвід впровадження практично** орієнтованої методики викладання дисципліни "перша медична допомога з ознайомчою медичною практикою" для студентів фармацевтичного факультету / В. П. Андрищенко [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 17-20.

182. **Досвід проведення дистанційних** онлайн-семінарів під час карантину на кафедрі хірургії N 1 з урологією, малоінвазивною хірургією та нейрохірургією імені Л. Я. Ковальчука / А. Д. Беденюк [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 21-23.

- Драч, І. Д.**
183. Мовна картина світу у процесі вивчення іноземної мови в медичних університетах / І. Д. Драч, А. З. Миколенко, М. П. Тишковець // Мед. освіта.— 2019. — N 4. — С. 79-83.
- Зарівна, Н. О.**
184. Методичні аспекти викладання спеціалізації "контроль якості лікарських засобів" для студентів фармацевтичного факультету заочної форми навчання / Н. О. Зарівна, Л. С. Логойда, О. Б. Поляк // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 29-33.
- Застосування міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я при викладанні клінічних дисциплін у фізичних терапевтів / І. Р. Мисула [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 28-30.**
- Захарчин, Г.**
186. Особливості викладання економічних дисциплін у сучасних реаліях / Г. Захарчин // Вища школа. — 2019. — N 10. — С. 45-54.
- Івануса, І. Б.**
187. Особливості викладання аналітичної хімії для студентів фармацевтичного факультету (заочної форми навчання) / І. Б. Івануса, М. М. Михалків // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 14-17.
- Інформаційна система підсумкового оцінювання знань іноземних громадян на додипломному етапі підготовки лікарів / П. Р. Сельський [та ін.] // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 46-50.**
- Кіцера, Н. І.**
189. Застосування сучасних підходів до викладання основ онкогенетики для студентів-медиків [та ін.] / Н. І. Кіцера // Art of Medicine . — 2019. — N 4. — С. 153-157.
- Міхєєв, А. О.**
190. Особливості адаптації іноземних студентів спеціальності "медицина" до навчання / А. О. Міхєєв, В. Б. Попович, В. С. Джуряк // Буковин. мед. вісн. — 2020. — Т. 24, N 2. — С. 167-172.
- Мотивація студентів як запорука успішного професійного розвитку / Н. П. Коваленко [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 43-48.**
- Паласюк, Б. М.**
192. Дидактичні аспекти викладання медичної фізики у вищому медичному навчальному закладі / Б. М. Паласюк // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 98-102.
- Першко, І. О.**
193. Міждисциплінарна інтеграція при викладанні біохімії у фармацевтичному коледжі на при-

- кладі теми "Вступ до обміну речовин та енергії" / І. О. Першко, Н. А. Тодосійчук // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 49-55.
194. **Сучасні аспекти вивчення теми "Основи фізичної реабілітації"** на медичних факультетах закладів вищої освіти / Ю. Й. Рудий [та ін.] // Art of Medicine. – 2019. — N 4. — С. 158-165.
- Хасхачих, Д. А.**
195. Використання методів горизонтальної комунікації та мотивації в процесі навчання студентів-медиків / Д. А. Хасхачих // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 51-55.
- Шевчик, Л. О.**
196. Застосування дедуктивного методу навчання біології у закладах вищої медичної освіти України / Л. О. Шевчик, Н. Я. Кравець, І. М. Грод // Буковин. мед. вісн. — 2020. – Т. 24, N 2. — С. 173-177.
197. **A technology of communicative competence development of future doctors in the process of professional training** = Технологія розвитку комунікативної компетентності майбутніх лікарів у процесі професійної підготовки / Yu. V. Lomakina [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 50-55.
- Nazaruk, O. V.**
198. Development of the foreign students' cognitive activity at the practicals of Ukrainian = Розвиток пізнавальної активності в іноземних студентів на практичних заняттях з української мови / O. V. Nazaruk // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 62-66.
- Nazarevych, L. T.**
199. Theoretical and practical approaches to teaching Ukrainian as a foreign language at TNTU = Теоретико-практичні підходи до викладання української мови як іноземної в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя / L. T. Nazarevych, N. R. Denysiuk, N. I. Havdyda // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 56-61.
- Savaryn, T. V.**
200. The use of game elements in the study of medical terminology in higher medical educational establishments = Використання елементів гри при вивченні медичної термінології у вищих медичних закладах / T. V. Savaryn, I. A. Prokor // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 21-26.
201. **The results of implementation of the unified state qualification examination of pharmacy students at Dnipropetrovsk medical academy** = Результати впровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту у студентів-провізорів Дніпропетровської медичної академії / Т. М. Ротарова [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 16-20.

202. **Акредитація програм PhD** // Освіта України. — 2020. — № 8, 24 лют. — С. 6.
203. **Богданова, Т. Л.**
Використання мобільних додатків при викладанні медичної інформатики інтернам-стоматологам / Т. Л. Богданова, М. І. Пасько, М. В. Авдусенко // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 113-118.
204. **Боднарук, Ю. Б.**
Поєднання інтерактивних форм навчання та мультимедійних технологій на курсі "дитяча стоматологія" навчально-наукового інституту післядипломної освіти Івано-Франківського національного медичного університету / Ю. Б. Боднарук // Art of Medicine. — 2019.— N 1. — С. 173-175.
205. **Застосування дистанційної освіти** у післядипломній підготовці лікарів-стоматологів в умовах карантинних заходів / О. В. Павленко [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 13-16.
206. **Клигуненко, О. М.**
Досвід впровадження концепції безперервної медичної освіти в навчанні лікарів-анестезіологів Дніпропетровської області / О. М. Клигуненко, Ю. О. Площенко, О. В. Кравець // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 89-92.
207. **Лісецька, І. С.**
Роль студентського наукового гуртка у підготовці майбутніх висококваліфікованих спеціалістів / І. С. Лісецька // Сучасна педіатрія. Україна. — 2020. — N 2. — С. 104-107.
208. **Марушко, Р. В.**
Стандарти істотної еквівалентності між системами акредитації безперервного професійного розвитку / Р. В. Марушко // Сучасна педіатрія. Україна. — 2020. — N 4. — С. 7-13.
209. **Особливості дистанційного** навчання в рамках післядипломної підготовки лікарів з медицини невідкладних станів / А. О. Волосовець [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 5-8.
210. **Перспективи вдосконалення** навчального плану для лікарів-інтернів-стоматологів у розділі "Карієс" / П. М. Скрипников [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 114-117.
211. **Редько, І. І.**
Використання сучасних інноваційних технологій у післядипломній освіті / І. І. Редько // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. — 2019. — Т. 9, N 4. — С. 47-50.
212. **Ретроспективний аналіз навчання** лікарів інтернів фаху "внутрішні хвороби" та шляхи оптимізації практичної підготовки / М. В. Гребеник [та ін.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 105-109.

- Січкоріз, О. Є.**
213. Результати навчання здобувачів вищої освіти на післядипломному рівні в залежності від їхньої успішності на додипломному етапі / О. Є. Січкоріз // Львів. мед. часопис. — 2019. — Т. 25, N 4. — С. 39-44.
- Специфика комплексного** подхода к профессиональному отбору на специальность "анестезиология" на этапе последипломной подготовки / Л. А. Мальцева [и др.] // Медицина невідкладних станів. — 2019. — N 7. — С. 108-113.
- Сучасний стан та перспективи** підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю "Психіатрія" / О. П. Венгер [та ін.] // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2020. — N 1. — С. 61-66.
- Ткач, С. І.**
216. Професіограма як засіб формування та розвитку професійної компетентності лікарів-профпатологів / С. І. Ткач, О. М. Касьянова // Пробл. безперервної мед. освіти та науки. — 2020. — N 3. — С. 11-16.
- Яковенко, Л. М.**
217. Підготовка фахівців магістерського рівня спеціальності "Стоматологія" з навчальної дисципліни "Дитяча хірургічна стоматологія" / Л. М. Яковенко, І. Л. Чехова // Новини стоматології. — 2020. — N 2. — С. 74-77.
- A modern model of masters' in dentistry professional training** = Сучасна модель професійної підготовки магістрів-стоматологів / Ya. A. Kulbashna [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 45-49.
- Khaniukov, O. O.**
219. Research competency at the undergraduate level of higher education = Дослідницька компетентність на додипломному рівні навчання / О. О. Khaniukov, L. V. Sapozhnychenko, O. V. Smolyanova // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 36-40.
- Kolesnyk, M. Yu.**
220. The first experience of using the Body Interact simulation interactive training platform as a part of interns' attestation = Перший досвід використання системи симуляційного інтерактивного навчання body interact як складової атестації лікарів-інтернів / М. Yu. Kolesnyk // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 71-74.
- Marynychak, O. V.**
221. Objective structured clinical examination as adequate methods for assessing the professional competence for internship doctor / O. V. Marynychak // Art of Medicine. — 2020. — N 2. — С. 116-120.
- The role of a scientific circle** in students' professional training = Роль наукового гуртка у фаховій підготовці студентів / V. V. Rodionova [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 72-76.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

- Беденюк, А. Д.**
223. Інноваційні методи навчання в медичних вузах Польщі / А. Д. Беденюк, Т. В. Боднар, П. Я. Боднар // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 113-118.
- Біденко, Є.**
224. Європейській вимір системи освітніх цінностей / Є. Біденко // Вища освіта України. — 2019. — N 4. — С. 75-81.
- Верещакіна, В. В.**
225. Деякі особливості викладання гістології у медичному університеті міста Відень, Австрія / В. В. Верещакіна // Експерим. і клініч. медицина. — 2019. — N 2. — С. 93-98.
- Горпініч, Т. І.**
226. Експертна оцінка американської системи вищої медичної освіти / Т. І. Горпініч // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 134-139.
- Дебич, М.**
227. Інтернаціоналізація систем забезпечення якості вищої освіти як глобальна тенденція / М. Дебич // Вища освіта України. — 2020. — N 2. — С. 81-88.
- Кірик, Т.**
228. Медична освіта України в контексті цінностей сталого розвитку / Т. Кірик // Вища освіта України. — 2020. — N 3. — С. 41-49.
- Коваленко, О.**
229. Статути європейських та українських університетів: порівняльна характеристика / О. Коваленко // Вища освіта України. — 2020. — N 3. — С. 79-86.
- Мукан, Н. В.**
230. Історико-педагогічне підґрунтя професійної підготовки лікарів в університетах США / Н. В. Мукан, О. З. Блавт // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 140-143.
- Перевізник, Б. О.**
231. Європейська медична освіта: модель Польщі / Б. О. Перевізник, Т. А. Ковальчук, Н. А. Джавадова // Мед. освіта. — 2019. — N 4. — С. 144-148.
- Рамбу, Н.**
232. Філософський і педагогічний аспекти естетичного виховання в Німеччині та Франції: минуле й сьогодення / Н. Рамбу, Н. О. Федчишин, О. Г. Пермякова // Мед. освіта. — 2019. — N 3. — С. 128-134.

- Kotsyuba, R. B.**
233. Formation of foreign language communication competence of future medical specialists through information and communication technologies (foreign experience) = Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх спеціалістів лікувальної справи за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (зарубіжний досвід) / R. B. Kotsyuba, I. A. Prokor // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 80-86.
- Mastering endoscopic surgery skills by surgeons** = Засвоєння лікарями практичних навичок з ендоскопічної хірургії / M. S. Hnatiuk [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 2. — С. 46-49.
- Professional training of masters** in dentistry in medical universities of Ukraine and countries of the European Union interms of educational curricula and syllabi harmonization / Ya. A. Kulbashna [et al.] // Мед. освіта. — 2020. — N 3. — С. 118-125.
- Zencaka, A.**
236. The role of adult vocational education in business environment in Latvia = Роль професійної освіти дорослих у бізнес-середовищі Латвії / A. Zencaka // Мед. освіта. — 2020. — N 1. — С. 93-101.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

Абатуров О. Є. 97	Бондар В. І. 119
Абуватфа С. І. Х. 75	Бугерчук О. В. 99
Авдусенко М. В. 203	Бульбук О. В. 99
Агафонова О. О. 97	Бульбук О. І. 99
Андріїв А. В. 175	Вакуленко Д. В. 100
Андрущенко В. 41, 42	Вацеба М. О. 176
Андрющенко В. П. 181	
Аряєв М. Л. 121	Венгер О. П. 30, 215
	Верещакіна В. В. 225
Бабінець Л. С. 142	Виткалов В. 54
Беденюк А. Д. 182, 223	Виткалов С. 54
Безвершук Ж. 13	Віденко Є. 58
Бергілевич О. М. 154	Власюк О. 15
Бицько Н. І. 98	Возняк О. 77
Біденко Є. 145, 224	Волосовець А. О. 209
Бількевич Н. А. 146	Волосовець О. П. 105
Блавт О. З. 230	Ворона І. І. 102
Богданова Т. Л. 203	
Боднар П. Я. 223	Воронцов О. О. 155
Боднар Т. В. 223	Гаврищак І. І. 56
Боднарук Ю. Б. 204	Галата С. 55, 103

- Галіяш Н. Б. 146
Гантімура Н. І. 147
Гвоздецька Б. 44
Гладкий О. 14
Глушко Н. Л. 116
Голотюк В. В. 148
Горішний І. М. 168
Горлачук Н. В. 178
Горпініч Т. І. 226
Готюр О. І. 149
Горяча Л. О. 78
Горшкова А. Є. 124
Готюр О. І. 128
Гребеник М. В. 212
Гриджук Т. І. 79
Грод І. М. 196
Гуйтур М. 59
Гутор Н. С. 87
- Данилюк О. І. 179
Дараган Т. 15
Деліні М. 62
Дебич М. 227
Денис А. І. 129
Джавадова Н. А. 231
Джуряк В. С. 190
Драч І. Д. 183
- Єроменко Р. Ф. 27
- Жовнір М. М. 156
Жорнова О. 57
- Загричук О. М. 107
Залізняк М. С. 109
Заліпська І. Я. 152
Заможський А. 62
Зарівна Н. О. 178, 184
Захарова В. О. 110
Захарчин Г. 186
Золотухіна О. Л. 29
- Іванова Л. А. 177
Івануса І. Б. 187
- Іванькова Н. А. 150
Іленко Н. М. 159
- Кайдалова Л. Г. 18
Калинюк Н. М. 81
Кареліна Ю. В. 124
Касьянова О. М. 216
Касянчук В. В. 154
Кінаш І. О. 82
Кірик Т. 228
Кіцера Н. І. 189
Клигуненко О. М. 206
Клименко А. В. 106
Климнюк С. І. 31
Коваленко Н. П. 191
Коваленко О. 229
Коваленко С. М. 118
Ковальчук Т. А. 231
Коловський А. 59
Кондратюк В. Є. 76
Коноваленко В. 59
Колач Т. С. 89
Коленко Ю. Г. 113
Колодій І. 165
Корда М. М. 157
Корильчук Н. І. 155
Короденко М. 19, 20
Корсак К. 17, 60
Корсак Ю. 17
Котвіцька А. А. 18
Кочерга Є. 90
Кравець Н. Я. 123, 196
Кравець О. В. 206
Кримець С. А. 167
Купновицька-Сабадош М. Ю. 163
Курбатов С. 21, 61
- Лавриненко В. 22
Левківський К. 23
Летяго Г. В. 114
Лещенко Т. О. 156
Литовченко І. Ю. 130, 159
Ліновицька О. В. 113
Лісецька І. С. 207

Логойда Л. С. 184
Ломакіна Ю. В. 122
Лотоцька Л. Б. 89

Максименко К. 83
Максименко С. 83
Маланчин І. М. 112
Малунова Г. Д. 113
Мальцева Л. А. 214
Манашук Н. В. 158
Марушко Р. В. 208
Мельник Т. П. 84
Мергель Т. В. 162
Мінченко Д. О. 157
Мінченко О. Г. 157
Міхеєв А. О. 190
Миколенко А. З. 183
Мисула І. Р. 185
Михалків М. М. 187
Могілевкіна І. О. 156
Мосула Л. М. 178
Москалюк В. Д. 127
Мудрик У. М. 101
Мукан Н. В. 230

Назаренко Н. С. 161
Назаренко О. І. 18
Назаркіна В. М. 26
Нессонова М. М. 78
Нестерова М. 62, 63
Ніколішина Е. В. 159
Новіцька О. І. 85

Орішак Д. Т. 160

Павленко О. В. 205
Паласюк Б. М. 192
Палійчук В. І. 120
Панич О. 86
Папуча М. 83
Пасечко Н. В. 126
Пасько М. І. 203
Перевізник Б. О. 231
Перепелиця О. О. 180

Пермякова О. Г. 232
Перцева Т. О. 144
Першко І. О. 193
Петренко Н. В. 146
Пиндус Т. О. 29
Площенко Ю. О. 206
Поляк О. Б. 184
Попович В. Б. 190
Посохова К. А. 143
Привроцька І. Б. 107
Прокопенко Т. С. 78
Прокопченко О. Є. 115
Проців О. Я. 56
Пудова С. С. 160

Рамбу Н. 232
Редько І. І. 211
Рибалов О. В. 117
Рижов О. А. 150
Рогальський І. О. 81
Романенко Ю. Г. 29
Романюк Л. Б. 123
Рудий Ю. Й. 194
Рудяк Ю. А. 147

Сабадош Р. В. 163
Саварин Т. В. 102
Савчук Н. В. 164
Саєнко Т. 45
Самойленко А. В. 124
Самура І. Б. 125
Сельський П. Р. 151, 153, 188
Сікорський П. 165
Січкорізі О. Є. 89, 203
Скрипник І. М. 108
Скрипников П. М. 210
Сміянова О. І. 154
Сніжко С. С. 167
Сологуб В. А. 166
Степурко Т. 24
Стечишин І. П. 129

Терен Т. І. 175
Тимошенко Н. 15

- Тихоновський О. В. 125
Тишковець М. П. 183
Ткач С. І. 216
Тодосійчук Н. А. 193
Тріщ В. І. 131
- Фастівець А. В. 91
Федонюк Л. Я. 107
Федчишин Н. О. 147
- Филипюк О. М. 43, 232
Хасхачих Д. А. 195
Хаустов М. М. 64
Хоменко Г. 46
Христенко О. М. 47
- Цимбал А. 63
- Чехова І. Л. 217
Чечотіна С. Ю. 174
Чопчик В. Д. 65
Чопчик В. Ж. 32
Чорномидз А. В. 92,
Чорномидз І. Б. 168
- Шевченко О. С. 104
Шевчик Л. О. 196
Шеремета Л. П. 93
Шпачинський І. 33
Шпільчак Л. Я. 161
Шулікін Д. 34, 35, 36, 37, 38
- Шульгай А. Г. 66
Щербатюк Н. Ю. 168
- Якимчук О. 67
Яковенко Л. М. 217
Ясній О. Р. 155
- Вауер Т. 132
- Beck G. 68
Cherkasov V. H. 70
Denysiuk N. R. 199
- Derevianko T. V. 49
Fedchyshyn N. O. 74. 134. 136
- Harapko L. I. 74
Hantimurova N. I. 170
Havdyda N. I. 199
Hnatiuk M. S. 234
Humenna, I. R. 50. 138
- Ihnatishchev M. R. 70
- Khaniukov, O. O. 219
Khrystenko O. M. 51
Kichula M. Ya. 94, 95
Kindrativ E. O. 140
Kolesnyk M. Yu. 220
Kolodnytska O. D. 96
Kotsyuba R. B. 233
Kozan N. M. 137
- Kulbashna Ya. A. 218, 235
- Lomakina Yu. V. 197
Marynychak O. V. 221
Melnychuk I. M. 135
- Nakhaieva Ya. M. 50. 138
Navolska H. I. 52
Nazarevych L. T. 199
Nazaruk O. V. 198
Nedelska S. M. 73
- Oliylyuk N. M. 53
- Pakholchuk O. P. 73
Palasiuk H. B. 96
Pavlov S. V. 73
Potarova T. M. 201
Procop I. A. 48, 52, 200, 233
Protsyk H. M. 88
Pylypyshyn O. I. 69
- Rodionova V. V. 222
Rybina N. V. 133

Virstiuk N. G. 169

Vorona I.I. 48

Sapozhnychenko L. V. 219

Savaryn T. V. 52, 200

Savchuk B. P. 74

Skrobach N. V. 171

Smolyanova O. V. 219

Sopiha M. O. 69

Stefanyshyn, K. L. 172

Tsaryk O. M.133

Ulishchenko V. V. 70

Yelahina N. I. 136

Voloshchuk N. I. 141

Volyanska L. A. 173

Vykhruhshch A. V. 71

Virstyuk N. G. 139

Zalipska I. Ya. 72

Zencaka A. 236

Zviagolska I. M. 49

ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

(Бібліографічна інформація)

Укладач: О. М. Довженко

Редактор: О. М. Довженко

Комп'ютерне верстання: О. М. Довженко

Відповідальна за випуск: Т. В. Карпенко

Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету

Інформаційно-бібліографічний відділ

Тел. (061) 233-01-75

E-mail: library@zsmu.zp.ua